

Doel- en vraagstelling

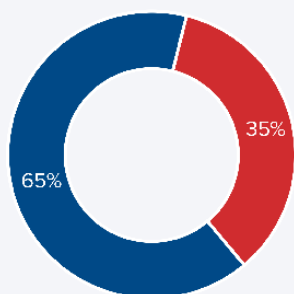
Hoe gaat het nu met de jongeren die vijf jaar of langer uit de JeugdzorgPlus zijn?

Hoe kijken zij terug op hun verblijf in de JeugdzorgPlus?

Wat kunnen we van hen leren?

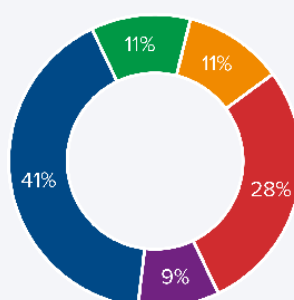
Achtergrondgegevens van 46 geïnterviewde jongeren

Sekse

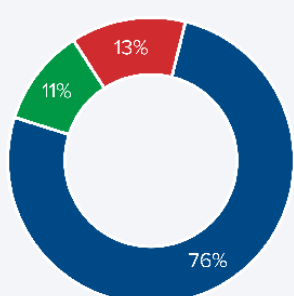
- meisjes
- jongens

Opleidingsniveau (hoogst afgeronde)

- LO
- VMBO
- HAVO/VWO
- MBO
- HBO/WO

Etnische herkomst ouders

- ¹Antilliaans, Surinaams, Turks, Marokkaans
²Italiaans, Belgisch, Duits, Pools, Canadees

Hoe gaat het nu met de jongeren van toen?

Feitelijk

43,5% heeft een partner.

30,4% heeft kinderen.

Bijna **40%** heeft een tijdelijke of vaste baan.

Een meerderheid ontvangt professionele hulp, voornamelijk ambulante zorg en traumatherapie.

Veel respondenten spreken over financiële problemen, een deel heeft te maken met schulden.

Hun eigen ervaring

Volgens eigen zeggen van jeugdigen gaat het vijf jaar na het verlaten van Jeugdzorg-Plus goed. Ze maken een vergelijking met hoe hun leven eruitzag voor, tijdens of kort na JeugdzorgPlus en zien (kleine) verbeteringen op het gebied van:

Relatie

Dagstructuur

Opleiding

(Tijdelijke) baan (soms begeleid)

(Tijdelijke) woning (soms begeleid)

Wajong of andere uitkering

Aflossen van schulden of hulp daarbij

Minder middelengebruik of overgestapt van hard-drugs op softdrugs

Waarover zijn jeugdigen tevreden?

Plaatsing

- ‘Gedwongen’ tot stilstand gekomen en reflectie op eigen leven en gedrag.
- Structuur in de instelling, iets wat ze eerder niet hebben gekend in hun leven.
- Onveilige situatie opgeheven, zoals zwerfend bestaan, drugs(handel) en/of slachtoffer zijn van loverboys.
- Samen met anderen jeugdigen: ondervonden steun en herkenning.

Begeleiding/hulp/leefklimaat

- Goede begeleider maakt het verschil.
- Juiste diagnose en behandeling.
- Als deel leven ‘gewoon’ blijft, bijvoorbeeld lidmaatschap sportclub, school, of een baantje.

Over nazorg

- Als er sprake is van een blijvende lijn met JeugdzorgPlus; ‘back-up’.

Wat kan er volgens jeugdigen verbeteren?

Plaatsing

- De verkeerde plek.
- Plotseling en zonder voorbereiding.
- De rol van de gezinsvoogd is vaak onduidelijk; weinig overleg bij cruciale besluiten.

Begeleiding/hulp/leefklimaat

- Te weinig personeel en groot verloop.
- Geen behandeling, maar ‘weggestopt’.
- Geen individuele behandeling maar standaardbehandeling, vaak in groepsverband.
- Geen passend onderwijs en verschillen in onderwijs per instelling.
- Structuur en regels: niet afgestemd op individu.
- Straffen: separeren is heftig en traumatisch.
- Beloningssysteem wordt als restrictief ervaren.
- Opgebouwde vrijheden gaan niet altijd gepaard met begeleiding.
- Geen begeleiding van familie.

Over nazorg

- Geen nazorg of nazorgtraject te kort en te mager.
- Nazorg niet op individuele behoeften afgestemd.
- Nazorg onvoldoende op praktische zaken gericht.

Algemene aanbevelingen (beleids- en organisatieniveau)

Plaatsing voorkomen en verkorten

- Jeugdigen met problematiek eerder in beeld krijgen.
- Kijken naar alternatieve vormen van hulp, zoals kleinschalige voorzieningen.
- Plaatsing in JeugdzorgPlus voor een afgebakende periode.

Jeugdigen actief betrekken

- Investeren in *shared decision making*.
- Jeugdigen in alle stadia van het proces in voor hen begrijpelijke taal informeren.

Gezinsgericht werken

- Betrekken van ouders/verzorgers van jeugdigen.
- Waar nodig hulp organiseren voor ouders/verzorgers.

Sociale hulpbronnen aanboren

- Samen met jeugdigen actief op zoek naar mogelijke hulpbronnen in hun netwerk.

Behandeling op maat bieden

- Meer uitleg geven over het belang van groepsactiviteiten.
- Bieden van een individuele behandeling aansluitend bij individuele diagnose, zoals EMDR-therapie of systeemgesprekken.

Onderwijs op niveau

- Zoveel mogelijk aansluiten bij het onderwijs dat jeugdigen volgden buiten de JeugdzorgPlus
- Bij intern onderwijs voldoende aandacht voor een doorgaande lijn in onderwijs bij overplaatsingen

Versterken leefklimaat

- Regels en structuur zijn belangrijk, maar voorkom de valkuil van repressie.
- Een veilige atmosfeer tussen jongeren onderling.

Voldoende nazorg bieden

- Tijdig nadenken over en werken aan perspectief.
- Nazorg voldoende gericht op praktische zaken als werk, scholing en huisvesting.

Aanbeveling specifiek voor professionals

Persoonlijke begeleiding bieden

- Belangrijk dat individuele begeleiders een eigen stijl ontwikkelen waarin zij oog houden voor behoeften en belangen van individuele jongeren.